

غول سبیری در مشهد

روایت مردم و مسافران مشهد از سرمای عجیب و خاگلیگیرکننده‌ای که این شهر را دربرگرفت

در خیابان وقتی نفس می‌کشیدیم بخار دهان روی مژه‌ها به شکل شبنم می‌نشست و همان لحظه یخ می‌زد. البته شرایط در حرم امام رضا (ع) با توجه به مدیریت خوبی که انجام می‌گرفت، بهتر بود. برف‌های حیاط جمع شده بودند و با قرار دادن کفیوش روی زمین از زوار می‌خواستند برای جلوگیری از زمین خوردن از روی کفیوش‌ها تردد کنند. بازارهای اصلی مشهد هم برای صرفه‌جویی

مراکز اجرایی غافلگیر شوند. البته شهرداری مشهد تلاش کرد تا بخشی از مشکلات را مرتفع کند و شهردار مشهد هم به چند گرمخانه شهر سرکشی کرد اما سرمای بی سابقه مشهد فراتر از تصور خیلی‌ها بود. مردم مشهد این سرما را غول سبیری نامیدند و همچنان در فضای مجازی فیلم‌ها و عکس‌هایی منتشر می‌کنند که شاید تا قبل از این در سرمای روسیه یا کانادا دیده بودیم. فیلم‌هایی از یخ زدن کمپرسورهای اسپیلت‌ها و فن‌های سرویس بهداشتی تا یخ بستن سطح دریاچه‌های مصنوعی شهر.»

از خانه‌ها قطع شد. برای جبران افت فشار گاز جایگاه‌های سوخت گاز در مشهد تعطیل شدند و فقط چند جایگاه برای سوخت گاز تاکسی‌ها فعال هستند. با وجود اینکه برای گل و گیاهان بوستان پیش‌بینی‌هایی انجام داده بودیم تا با کاور کردن و انتقال تعدادی از آنها به گلخانه از یخ زدگی آنها جلوگیری کنیم اما این سرما عجیب بود. با وجود اینکه معمولاً یک روز بعد از بارش برف سرما آغاز می‌شود اما بلافاصله بعد از شروع بارش برف اختلاف دمای وحشتناکی شروع شد. همین باعث شد تا برخی از

تعطیل کردند. شهر فریمان که در ۶۰ کیلومتری مشهد قرار دارد با سرمای ۲۸ درجه زیر صفر سردترین شهر ایران بود و همه نگران اهالی این شهر بودیم.» محمود به این نکته هم اشاره می‌کند که گاز منازل در این شرایط قطع نشد و مردم هم سعی کردند در مصرف گاز رعایت کنند: «خیلی از مردم شب‌ها با لباس گرم و در یک اتاق می‌خوابیدند تا در مصرف گاز صرفه‌جویی کنند. با وجود اینکه افت فشار گاز داشتیم اما شکر خدا گاز قطع نشد ولی در تربت جام به دلیل افت فشار، گاز برخی

یوسف حیدری - گزارش‌نویس / سرمای مشهد مردم این کلانشهر شمال شرقی ایران را غافلگیر کرد. سخن از غولسرب‌آورده سرمای سبیری هنوز هم حرف مشترک مردم این شهر است. هرکسی را می‌بینی، از سرمای استخوان‌سوز و تیزی حرف می‌زند که دی ماه امسال به یکباره تیغ از نیم برکشید؛ سرمایی که در ۱۸ سال گذشته بی‌سابقه بوده و برای خیلی از مردم خاطرات برف سنگین و سرمای سال ۸۶ را زنده کرد. هنوز هم خیلی از معابر فرعی و کوچه و خیابان‌ها پوشیده از برف یخ‌زده است. دمای منفی ۲۰ درجه مشهد و منفی ۲۸ درجه فریمان رکورد جدیدی در سرمای شمال شرقی خراسان به‌جا گذاشت. یخ زدن آب جوش در هوا، تصویری بود که از مشهد منتشر شد، سرمایی که مدارس و دانشگاه‌ها را برای چندین روز به تعطیلی کشاند.

«بعد از سال ۸۶ و برف و سرمای وحشتناکی که در مشهد تجربه کردیم، تصور نمی‌کردیم دوباره در این شرایط قرار بگیریم. شرایطی که کمپرسور اسپیلت‌ها، رادیاتور ماشین‌ها و کنتور آب یخ بزند.» محمود ثریایی مدیر یکی از بوستان‌های مشهد است. او به واسطه شغلی که دارد، سرما و مشکلاتی را که مردم مشهد با آن مواجه شدند بخوبی لمس کرده است. می‌گوید: از سال ۶۴ در مشهد ساکن هستیم و تا امروز چنین سرمایی را تجربه نکرده بودیم. البته سال ۸۶ برف سنگین مشهد را سفیدپوش کرد و دما چند روز زیر صفر بود ولی سرمای اخیر مشهد تفاوت زیادی با آن سال‌ها دارد. با توجه به اینکه در یکی از بخش‌های شهرداری کار می‌کنم سختی‌ها و مشکلات سرما برای من ملموس‌تر بود. خیلی از کنتورهای آب، یخ زدند و مجبور شدیم داخل کنتور ساختمان، لامپ ۱۰۰ روشن کردیم تا با گرمای آن آب جریان داشته باشد. یخ زدن کنتور مشکلات زیادی را برای مردم به وجود آورد. شدت سرما به حدی بود که میوه‌ها و سیب زمینی و پیازی که در بالکن قرار داده بودیم، یخ زدند. وقتی قرار بود برای سرکشی با ماشین همکارم به محل کار برویم به دلیل یخ زدن رادیاتور ماشین روشن نشد. البته رادیاتور خیلی از ماشین‌هایی که در خیابان پارک کرده بودند، یخ زده بود. روز پنجشنبه بیست و دوم دی، به دلیل یخ‌زدگی معابر خیلی از خیابان‌های شهر قفل شده بود و مسیر ۱۵ دقیقه‌ای را در ۵ ساعت رفتیم. شهرداری مشهد خیابان‌های اصلی را شن‌پاشی کرده بود اما خیابان‌های فرعی و کوچه و خیابان‌ها یخ زده بودند و تردد به سختی انجام می‌گرفت. با این حال مردم مشهد برای برف بازی و تفریح به خارج از شهر و دامنه کوهستان می‌رفتند. تعدادی از میوه‌فروش‌ها هم به دلیل یخ زدن میوه‌ها

سفر به مشهد این بار برای او پر خاطره شد. خاطره‌ای از جنس سرما و برف. پروازها برای دو روز لغو شدند اما وقتی دلت به ضریح امام رضا (ع) گره خورده باشد در هر شرایطی برای زیارت می‌روی. این را مهری می‌گوید و سفر پرخاطره مشهد و اتفاقاتی را که در سرمای این شهر برای اوتفاق افتاد این گونه روایت می‌کند: «بامداد دوشنبه نوزدهم دی ماه همراه با خانواده با هواپیما به مشهد رفتیم. روزی که رسیدیم راننده تاکسی به ما گفت امشب برف می‌بارد و درست هم می‌گفت. آن شب برف سنگینی آمد و تا روز بعد ادامه داشت. اما سرمای بعد از آن همه را غافلگیر کرد. به نظر شهرداری هم برای شن‌پاشی معابر اصلی شهر دیر اقدام کرد و همین باعث یخ‌زدگی و کند شدن تردد در شهر شده بود. خیلی از مسافران نمی‌توانستند تاکسی اینترنتی بگیرند و راننده‌ها به سختی قبول می‌کردند. چند بار وقتی در خیابان می‌خواستیم با گوشی موبایل تاکسی اینترنتی بگیریم، از شدت سرما تلفن خاموش شد. مجبور بودیم به مغازه‌ها پناه ببریم تا با روشن کردن موبایل بتوانیم ماشین بگیریم. برای من که چنین سرمایی را تجربه نکرده بودم، خیلی عجیب بود. مردم مشهد می‌گفتند این سرمای سبیری است و از آنجایی که سال‌هاست خبری از برف و سرمای این‌چنینی نبود برای این درجه از سرما آمادگی نداشتند و مردم هم غافلگیر شدند.

در انرژی ساعت ۸ شب تعطیل می‌شدند.» توقف قطارهای مسافری که به مشهد در حرکت بودند از بحران‌هایی بود که در صدر اخبار خراسان رضوی قرار گرفت. سرمایی که در مسیر خط آهن منتهی به مشهد حاکم شده بود باعث شد تا ۵ قطار مسافربری مجبور به توقف شوند. قطار قم به مشهد با ۴۰۰ مسافر پس از ۱۰ ساعت انتظار و یخ‌زدگی مسافران قطار با جابه‌جایی لکوموتیوها به مقصد مشهد حرکت کرد ولی همان شب ۵ قطار دیگر با همین مشکل مواجه و مجبور به توقف شدند. حمید، مسافر قطار تهران به مشهد بود که از ساعت یک بامداد در ایستگاه تربت حیدریه به دلیل فنی از حرکت ایستاد. وی با اشاره به اینکه دمای هوای بیرون منفی ۲۱ درجه سانتیگراد بود و مسافران داخل قطار گرفتار شده بودند، گفت: دمای هوای قطار به مرور کم می‌شد. به مسافران پتو دادند اما جواگوی سرمای قطار نبود. تا هفت و نیم صبح در قطار یخ‌زده لرزیدیم. دمای داخل قطار منفی ۱۹ بود و چون قطار ما متوقف شد، قطارها پشت سر هم متوقف شده و صدها نفر سرگردان شدند.»

برف و سرمای بی سابقه در خراسان تا سال‌های آینده در خاطر مردم این دیار باقی خواهد ماند و از آن به‌عنوان غول سبیری یاد خواهند کرد.